

Aika: Perjantai 29.11.2024 klo 8.15-10.15

Paikka: Tampereen kaupunkiseutu, kh. Valimo, Kelloportinkatu 1 B

Osallistujat:

Yli-Rajala Juha	konsernijohtaja	Tampere, pj.
Auvinen Kari	vs. kunnanjohtaja	Lempäälä
Auvinen Oskari	kaupunginjohtaja	Kangasala
Joensuu Jaakko	kansliapäällikkö	Pirkkala
Kuusisto Juha	kaupunginjohtaja	Orivesi
Latvala Mikko	kunnanjohtaja	Vesilahti, 2. vpj.
Linnamaa Reija	johtaja	Tampere
Nurminen Mikko	johtaja	Tampere
Piiparinen Pauli	kaupunginjohtaja	Ylöjärvi, Teams-yhteys
Väätäinen Eero	kaupunginjohtaja	Nokia, 1. vpj.
Nurminen Päivi	seutujohtaja	esittelijä, TKS
Pohjonen Juhani	seutusihiteeri	sihteeri, TKS

Kutsutut:

Kummola Kalervo	seutuhallituksen puheenjohtaja	Tampere
Kummilla Anna	asuntopäällikkö	TKS, 128 §
Luoma Arto	liikennejärjestelmäasiantuntija	ELY-keskus, 129-131 §

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

127 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	3
128 § ASUMISEN TILANNEKUVA TAMPEREEN KAUPUNKISEUDULLA.....	4
129 § LIIKENTEENOHJAUS SEUDULLISEN PYÖRÄLIIKENTEEN PÄÄVERKON KEHITTÄMISESSÄ, LOPPURAPORTTI	6
130 § NS. PIENTEN MAL-HANKKEIDEN 2024-2027 OHJELMOINTI.....	8
131 § PIRKANMAAN ELY-KESKUS: LIIKENTEEN AJANKOHTAISKATSAUS	10
132 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT	11
133 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET	12
134 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	12

127 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Kokouksen 15.11.2024 täytäntöönpano

Asiat	Toimenpiteiden eteneminen	Vastuu
Tampereen kaupunkiseudun lukioselvitys 2024	Tuloksia hyödynnetään lukiokoulutuksen tiekarttatyössä	TKS
Lukiokoulutuksen seudulliset laatukriteerit ja toimeenpano	Laatukriteeristön ja koordinaation edistymistä tarkastellaan vuoden kuluksi käynnistymisestä	Tampere, TKS
Englanninkielisen kasvun ja oppimisen polun rakentaminen, tilannekatsaus	Tilannekuvan laatiminen käynnistään	TKS/SIPA
Väestö 2040 -tulevaisuustarkastelu, tulosten esittely	Tulokset esitellään seutufoorumissa 27.11. Tuloksia hyödynnetään sekä seudullisessa että kuntien omassa suunnittelussa	TKS, jäsenkunnat
Kuntajohtajakokouksen työ- ja seminaarimatka keväällä 2025	Kalenterimerkintä matkaa varten on tehty.	TKS, EU-toimisto, jäsenkunnat

Liitteet:

KJK muistio 15.11.2024

Väestökatsaus lokakuu 2024.

Työllisyyskatsaus toimitetaan kokoukseen.

128 § ASUMISEN TILANNEKUVA TAMPEREEN KAUPUNKISEUDULLA

Kuntajohtajakokous 29.11.2024

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

merkitä asumisen tilannekatsauksen tiedoksi ja

linjata seudullisen asuntopolitiikan päivittämisen tarvetta.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liite:

Asumisen tilannekuva Tampereen kaupunkiseudulla

Käsittelyvaiheet:

MASTO 13.11., SH 18.12.

Perustelut:

Asuntopäällikkö Kummila

Kuntayhtymän vuoden 2024 tavoitteena on asumista ja asuntotuotantoa koskevan tietopohjan vahvistaminen. Asumisen tilannekuvan tarkoituksena on kuvata seudullisen asuntopolitiikan nykytila ja fokusoida yhteisen asuntopolitiikan painopistealueita.

Tilannekuva muodostuu kolmesta osiosta. Aluksi kuvataan asuntopolitiikan merkitystä ja kehityskaarta Suomessa. Toisessa osiossa kuvataan asuntopolitiikan seudullisia lähtökohtia mm. seudun asuntopoliittisesta ohjelmasta (2021), rakennesuunnitelmasta (2023) sekä MAL-sopimuksesta (2024), kansallista asuntopolitiikkaa sekä asuntomarkkinoiden tilannetta ja seudun asukkaiden asumiseen liittyviä toiveita. Kolmannessa osiossa arvioidaan seudun asuntopolitiikan tavoitteiden toteutumista ja ehdotetaan jatkotoimia.

Seudullisen asuntopolitiikan tavoitteet ovat toteutuneet oikeasuuntaisesti. Asuntotuotannon määrään ja sijoittumiseen liittyvät tavoitteet on viime vuosina saavutettu. Rakentamisen voimakkaan hiljentymisen johdosta tulevina vuosina saatetaan kuitenkin kohdata asuntopulaa. Kaavavarantoa seudulla on runsaasti usean vuoden tarpeisiin. Asumisen laatuun liittyen seudulla on tehty useita toimenpiteitä, mm. asuntojakauman ohjauksen ja laatuperusteisten tontinluovutuskilpailujen avulla. Lisäksi asuntotuotannon monimuotoisuus ja monipuolisuus toteutuvat seudullisesti, mutta uudet asuin ympäristöt ovat paikoin rakentuneet kerrostalovaltaisiksi rakennuskannan monipuolisuuden tavoitteista huolimatta. Tiiviisti rakennetulla ympäristöllä ja kasvun keskittämällä

on monia hyviä puolia, mutta viime aikoina on nostettu esiin myös tiiviin ympäristön vaikutukset sosiaaliseen ja ekologiseen kestävyYTEEN. Kaupunkiseudulla on tunnistettu yksipuolisia segregatiouhan alla olevia alueita, vaikka toistaiseksi segregatiiokehitys on vähäistä muihin Suomen isoihin kaupunkeihin verrattuna. Ilmiötä tulee kuitenkin pyrkiä ehkäisemään. Asunnottomuuden tilanne on Tampereen seudulla toistaiseksi kohtalaisen hyvä, mutta lisääntynyt häättöjen ja asumisneuvonnan määrä saattaa johtaa tilanteen pahenemiseen.

Suomalaista asuntopoliittikkaa voidaan pitää onnistuneena erityisesti segregatiiokehityksen ja asunnottomuuden torjunnan osalta. Nyt valtion tukia asumiselle ollaan leikkaamassa, mikä vaikeuttaa pienituloisten mahdollisuuksia löytää kotia kaupungeista. Kohtuullisenhintaisen asumisen toteuttamiseen täytyy miettiä uusia keinoja. Kuntayhtymä on osallistunut mm. Demos Helsingin hankkeeseen "Asumisen kohtuuhintaisuuden tulevaisuus", jossa on tuotettu mm. pohjaselvitys, skenarrioita ja esimerkkejä tulevaisuuden kohtuuhintaisesta asumisesta. Aineistoa esitellään kuntajohtajakokoukselle alkuvuodesta.

Seudullinen asuntopoliittinen ohjelma on laadittu vuonna 2020 ja hyväksytty vuonna 2021. Tämän jälkeen asumisen ja asuntopoliittikan toimintaympäristössä on tapahtunut useita muutoksia, minkä vuoksi seudullisten tavoitteiden ajantasaisuudesta / päivittämisen tarpeesta on tarpeen keskustella.

Kuntayhtymän talousarviossa 2025 on varauduttu asumisen laatuohjelman valmisteluun MAL5 -sopimuksen mukaisesti.

Asuntopäällikkö Anna Kummila selostaa asiaa kokouksessa.

129 § LIIKENTEENOHJAUS SEUDULLISEN PYÖRÄLIIKENTEN PÄÄVERKON KEHITTÄMISESSÄ, LOPPURAPORTTI**Kuntajohtajakokous 29.11.2024**

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

hyväksyä loppuraportin,

että seutuyksikkö voi viimeistellä loppuraportin kokouksessa esiin tulleet seikat huomioiden ja

esittää loppuraportin seutuhallitukselle käsiteltäväksi ja edelleen kuntiin käsiteltäväksi ja hyödynnettäväksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liite:

Loppuraportti

Käsittelyvaiheet:

LJ 13.11., SH 18.12.,

Perustelut:

Seutusihteeri Pohjonen

Tampereen kaupunkiseutu sai vuodelle 2024 liikenne- ja viestintävirasto Traficomien myöntämän valtionavustuksen hankkeelle, jossa muodostetaan seudun pyöräliikenteen pääverkon kehittämiseen kytkeytyvät liikkumisen ohjauksen periaatteet. Liikkumisen ohjauksen periaatteet pitävät sisällään mm. rakentamiseen kytkeytyvän viestinnän ja rakentamisen aikaiset liikennejärjestelyt. Lisäksi hankkeessa tunnistetaan suosituksia rakentamiseen kytkettävään kampanjointiin sekä kehitystoimenpiteiden markkinointiin.

Työn konkreettisena tavoitteena on laatia ja hyväksyä liikkumisen ohjauksen periaatteet noudatettavaksi kuntien ja valtion toimesta toteutettavissa pyöräliikenteen seudullisen pääverkon kehittämisinvestointien suunnittelussa, toteutuksessa ja niiden jälkeen. Hyväksyttävät liikkumisen ohjaukset periaatteet ja niiden muodostamiseen kytkeytyvä prosessi tukevat monipuolisesti seudun kestävästä liikkumisesta edistämistä.

Loppuraportissa kirjoitetaan laaditun ohjeen tarkoituksesta ja soveltamistavasta seuraavasti:

”Periaatteet muodostetaan siten, että ne antavat selkeät ohjeet niiden huomioimiseksi ennen rakentamista, toteutussuunnittelun sekä

toteutuksen kilpailutustenyhteydessä, rakentamisen aikana sekä rakentamisen jälkeen. Periaatteiden muodostamisessa huomioidaan myös mahdollisuudet niiden skaalaamiseen koskemaan laajemmin seudun infrahankkeita ja katulupakäytäntöjä.

Tämä ohje määrittää seudulliset periaatteet, joita sovelletaan pyöräliikenteen seudullisten pääreittien toteutukseen liittyvässä viestinnässä ja vuorovaikutuksessa. Ohjeen keskeinen tavoite on tuottaa mahdollisimman sujuvat ja turvalliset tilapäiset liikennejärjestelyt erityisesti lihasvoimalla liikkuville, mutta myös muille tienkäyttäjille. Onnistuneella ja oikea-aikaisella käyttäjävuoropuhelulla parannetaan myös hankkeiden vaikuttavuutta.

Ohje osoittaa hankkeen toteuttajaosapuolille viestinnän ja vuorovaikutuksen tehtäviä, jotka perustuvat ohjeen laadinnan yhteydessä kerättyihin eri käyttäjäryhmien tietotarpeisiin. Tehtävät on jaettu ajallisesti kolmeen vaiheeseen: kehittämisinvestointien suunnittelu ja kilpailutus (ennen), toteutus (aikana) ja hankkeen valmistuminen (jälkeen). Tehtävät on luokiteltu kahdelle tavoitetasolle:

Perustaso on luonteeltaan velvoittava käsittäen pääasiassa nykyistä toimintaa täydentäviä ja tehostavia tehtäviä. Vuodesta 2025 alkaen perustason toteutumista edellytetään vähimmäisvaatimuksena seudullisten pääpyöräreittien toteutuksessa.

Lisätaso on harkinnanvarainen ja tapauskohtainen. Lisätason käyttöä voidaan harkita sovellettavaksi rakentamiskohteissa, joiden vaikutukset ovat laaja-alaisia mm. liikkujien määrän, hankkeen keston tai vaikutusalueen suhteen, ja siksi voi olla perusteltua edellyttää perustasoa parempaa kokonaislaadun kokemusta. Lisätason toteutumista voidaan tukea urakkavalvonnan kautta todennettavalla palkitsemisella tai jo tarjouskilpailun määrittelyperusteissa.

Ohje on laadittu toiminnan aloittamiseksi ja vakiinnuttamiseksi koskemaan ensisijaisesti seudullisia pääpyöräreittejä. Ohjetta voidaan kuitenkin tapauskohtaisesti soveltaa myös muiden pyöräliikenteen infrahankkeiden toteutuksessa.”

Liikennejärjestelmäasiantuntija Arto Luoma selostaa asiaa kokouksessa.

130 § NS. PIENTEN MAL-HANKKEIDEN 2024-2027 OHJELMOINTI

Kuntajohtajakokous 29.11.2024

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

että ns. pieniksi MAL-sopimus 2024-2027 hankkeiksi hyväksytään

vuodelle 2025

1) Nokian Taivalkunnantien jalankulku- ja pyöräilyväylän toteuttaminen 1,35 milj. euroa

vuosille 2025-2026

2) Kangasalan jalankulku- ja pyöräilyväylän suunnittelu 0,15 milj. euroa,

vuodelle 2026

3) Vesilahti-Lempäälä jalankulku- ja pyöräilyväylä 1 milj. euroa, joka tarkentuu vuoden 2025 aikana suunnittelun edetessä ja

että liikennejärjestelmätyöryhmä seuraa hankkeiden etenemistä ja täsmentää toteuttamista tarpeen mukaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyvaiheet:

LJ 13.11., SH 18.12.

Perustelu:

Liikennejärjestelmäasiantuntija Arto Luoma, ELY-keskus

MAL5-sopimuksen mukaisten pienten hankkeiden rahoitus on ohjelmoitu seuraavasti:

- MAL-sopimus: ” Valtio osoittaa yhteensä enintään 2,5 M€ vuosina 2025–2028 valtion seudun väyläverkon pieniin yhteisrahoitteisiin parantamishankkeisiin. Hankkeiden tulee käynnistyä vuoden 2028 loppuun mennessä ja niiden toteutus voi jatkua vuodelle 2029.”
- Huomioidaan myös kohdat: ” Hankekokonaisuus rahoitetaan valtion ja kuntien kesken kustannusjaolla 50/50” ja ”Tämän toimenpidekohdan rahoituksen kohdentamisessa huomioidaan MAL-sopimuksen kokonaisrahoituksen tasapainoinen jakautuminen seudun eri kuntien välillä.”

Sopimuksen laadintavaiheessa käytyjen keskustelujen mukainen rahanjako olisi seuraava:

- Nokian Taivalkunnantien jalankulku- ja pyöräilyväylän toteuttaminen 1,35 milj. eur. (Tilanne: aloitusvalmius vuoden 2025 aikana)
- Vesilahti-Lempäälä jalankulku- ja pyöräilyväylä noin 1 milj. eur. (Tilanne: suunnittelu viivästynyt ilmenneiden haasteiden vuoksi)
- Kangasalan jalankulku- ja pyöräilyväylän suunnittelu 0,15 milj. eur. (Tilanne: rahoitus MAL-sopimuksesta tai erikseen ELY:n suunnittelurahoituksesta)

Pirkanmaan ELY-keskukselle ei ole toistaiseksi kohdennettu rahoitusta vuodelle 2025 hankkeiden toteuttamiseksi, mutta rahoitus tarkentuu vuoden alkuun mennessä.

Liikennejärjestelmäasiantuntija Arto Luoma selostaa asiaa kokouksessa.

131 § PIRKANMAAN ELY-KESKUS: LIIKENTEEN AJANKOHTAISKATSAUS

	Kuntajohtajakokous 29.11.2024
Päätösehdotus:	Seutujohtaja Nurminen: Kuntajohtajakokous päättää merkitä ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.
Päätös.	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Liitteet:	
Käsittelyvaiheet:	
Perustelut:	Seutusihteeri Pohjonen Pirkanmaan ELY-keskuksen www-sivujen mukaan: Pirkanmaan ELY-keskus on asiakas- ja kansalaislähtöinen, osaava ja luotettava alueellinen kehittäjä- ja palveluorganisaatio. Vastuullisena viranomaisena ELY-keskus tuntee toimintaympäristönsä haasteet ja mahdollisuudet. ELY-keskus tuottaa lisäarvoa ja on sidosryhmien arvostama, luotettava kumppani. ELY-keskus on ammattimaisesti johdettu, osaava ja tehokas toimija sekä hyvä työnantaja, jonka osaava henkilöstö voi hyvin. ELY-keskus toteuttaa valtionhallinnon alueellisia tehtäviä ja sitä velvoittaa Suomen lainsäädäntö. Toiminta jakaantuu kolmelle tehtäväalueelle: - Elinkeinot, työvoima ja osaaminen- Liikenne ja infrastruktuuri- Ympäristö ja luonnonvarat Tehtävinä on mm: Hyvän yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän kehitys, teiden kunnossapito, tiehankkeet, liikenteen lupa-asiat, joukkoliikenne, liikenneturvallisuus, alueiden käyttö, yhdyskuntarakenne ja rakentamisen ohjaus. Liikennejärjestelmäasiantuntija Arto Luoma selostaa liikenne ja infrastruktuuri -tehtäväalueen ajankohtaisia asioita kokouksessa.

132 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

Seutujohtaja:

Liikennejärjestelmäpäällikkö on valittu.

Kuntajohtajien matka Brysseliin 5.3-7.3.

133 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET

Vuoden 2024 kokoukset perjantaisin klo 8.15–10.15

15.11.,

Lukiokoulutuksen tilannekuva ja laatukriteerit
Englanninkielisen koulutuspolun valmistelu, lähetekeskustelu
Väestörakenne ja skenaariot 2040, loppuraportti

29.11.,

Asumisen ja asuntotuotannon tietopohja ja tilannekuva
Pyöräliikenteen pääreittien viestintäperiaatteet
ns. pienet MAL-hankkeet
ELY-keskus liikenteen ajankohtaiset

13.12.

Keskustabarometri
Vihreän siirtymän Green Deal
Vihreän siirtymän tilannekuva
Tietoyhteistyöverkoston toimintakatsaus 2024

Vuodelle 2025

Tiekarttapäivitykset (vaka, opetus ja vapaa-aika)
Opiskeluhuollon yhteistyön edistyminen
Maahanmuuton tilannekuva II/Väestöhankkeen tulokset
Seutupaneelin kehittäminen
IHT:n jatkokäsittely
Raidereformiin valmistautuminen
Sini-viherstrategia Sini-viherstrategian vaihe I
Koulusegregaation ehkäisemisen edistäminen (loppuraportti)
VAKA-palveluseteliselvitys

134 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.20.